

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1. Niepełnosprawności fizyczno-ruchowe oraz specjalne potrzeby zdrowotne

Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Hura! Hura! Hura! Niech żyje Bethany!

Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

1.1. Definicja niepełnosprawności fizyczno-ruchowych i specjalnych potrzeb zdrowotnych

1.1.1. Jakie są dwie główne grupy dziecięcych niepełnosprawności ruchowych?

1.1.2. Jakie są grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami zdrowotnymi?

1.1.3. Jak diagnozuje się dzieci z ADHD?

1.1.4. Jakie są konsekwencje tych niepełnosprawności?

1.2. Rys historyczny

1.3. Rozpowszechnienie

1.4. Przyczyny i zapobieganie

1.4.1. Co powoduje zaburzenia fizyczno-ruchowe?

1.4.2. Jak można zapobiec niepełnosprawnościom fizyczno-ruchowym i specjalnym potrzebom zdrowotnym?

1.5. Charakterystyka niepełnosprawności fizyczno-ruchowych i specjalnych potrzeb zdrowotnych

1.5.1. Jakie czynniki mają wpływ na przebieg i efekty uczenia się tych dzieci?

1.5.2. Jakie bariery fizyczne wpływają na warunki w klasie i w szkole?

1.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie

1.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej

1.7.1. Jak dostosować proces nauczania do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami fizyczno-ruchowymi oraz specjalnymi potrzebami zdrowotnymi?

1.7.2. Jak dostosować środowisko szkolne do potrzeb tych uczniów?

1.8. Współpraca na rzecz włączania

1.8.1. Jaka jest rola nauczyciela w medycznej opiece nad dzieckiem?

1.8.2. Jak włączać tych uczniów w zajęcia rekreacyjne i inne zajęcia nadprogramowe?

1.9. Przygotowanie do dorosłego życia

1.10. Rodziny

1.11. Technologie wspomagające kształcenie

1.11.1. Jaki jest wpływ technologii wspomagających na życie osób z niepełnosprawnościami fizycznymi lub specjalnymi potrzebami zdrowotnymi?

1.11.2. Jaki jest wpływ bioniki i robotyki na życie ludzi z niepełnosprawnościami fizycznymi?

Podsumowanie

Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 2. Niepełnosprawność słuchowa

Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Znalazłam drogę w świecie słyszących

Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

2.1. Definicja głuchoty i niedosłuchu

2.1.1. Jakie są dwa typy niedosłuchu i czym się one różnią?

2.1.2. Jakie są metody wykrywania niedosłuchu?

2.1.3. Jakie są konsekwencje tej niepełnosprawności?

2.2. Rys historyczny

- 2.3. Rozpowszechnienie
- 2.4. Przyczyny i zapobieganie
 - 2.4.1. Co może być przyczyną uszkodzenia słuchu?
 - 2.4.2. Czy niektórym uszkodzeniom słuchu można zapobiec lub je skorygować?
- 2.5. Charakterystyka niepełnosprawności słuchowej
 - 2.5.1. Jak kultura Głuchych wpływa na życie tych osób?
 - 2.5.2. Jaki jest wpływ głuchoty i niedosłuchu na osiągnięcia uczniów w nauce?
 - 2.5.3. Jak utrata słuchu wpływa na umiejętności mowy?
- 2.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie
- 2.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej
 - 2.7.1. Jakie modyfikacje sposobów i warunków nauczania są potrzebne uczniom niedosłyszającym?
 - 2.7.2. Jakie specjalne metody nauczania opracowane zostały dla uczniów niesłyszących?
 - 2.7.3. Jakie umiejętności wymagają specjalnej uwagi?
- 2.8. Współpraca na rzecz włączania
 - 2.8.1. Jakie środowisko nauczania jest najmniej ograniczające dla uczniów niesłyszących i niedosłyszających?
 - 2.8.2. Jak powinna przebiegać współpraca nauczycieli z tłumaczami?
- 2.9. Przygotowanie do dorosłego życia
 - 2.9.1. Z jakich możliwości kształcenia wyższego korzystają uczniowie niesłyszący i niedosłyszający?
 - 2.9.2. Jakie bariery pokonywać muszą ludzie niesłyszący?
- 2.10. Rodziny
- 2.11. Technologie wspomagające kształcenie
 - 2.11.1. Czym są urządzenia wspomagające słyszenie?
 - 2.11.2. Jakie korzyści czerpią ludzie niesłyszący z używania urządzeń telekomunikacyjnych?
 - 2.11.3. Jakie korzyści mogą przynieść studentom niesłyszącym skomputeryzowane translacje mowy na tekst?
 - 2.11.4. Czym są urządzenia alarmujące?
- Podsumowanie
- Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 3. Niepełnosprawność wzrokowa

Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Droga do profesjonalizmu

Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

- 3.1. Definicja niepełnosprawności wzrokowej
 - 3.1.1. Jakie są rodzaje niepełnosprawności wzrokowej?
 - 3.1.2. Jak diagnozowana jest niepełnosprawność wzrokowa?
 - 3.1.3. Jakie są konsekwencje tej niepełnosprawności?
- 3.2. Rys historyczny
- 3.3. Rozpowszechnienie
- 3.4. Przyczyny i zapobieganie
- 3.5. Charakterystyka niepełnosprawności wzrokowej
- 3.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie
 - 3.6.1. Dlaczego w wychowaniu przedszkolnym ważna jest zabawa?
 - 3.6.2. Czy kształcenie umiejętności umożliwiających niezależne życie jest ważnym elementem programów nauczania?
- 3.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej
 - 3.7.1. Jak uczniowie z niepełnosprawnością wzrokową uczą się czytać i pisać?
 - 3.7.2. Jak osoby z niepełnosprawnością wzrokową uczą się samodzielnego poruszania się?
- 3.8. Współpraca na rzecz włączania
- 3.9. Przygotowanie do dorosłego życia
 - 3.9.1. Czy uczniom z niepełnosprawnością wzrokową udaje się wejść na rynek pracy?
 - 3.9.2. Czy osoby z niepełnosprawnością wzrokową mają dostęp do kultury i rekreacji?
- 3.10. Rodziny
- 3.11. Technologie wspomagające kształcenie

- 3.11.1. Urządzenia wspomagające wzrok
- 3.11.2. Urządzenia dźwiękowe
- 3.11.3. Urządzenia dotykowe
- Podsumowanie
- Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 4. Zaburzenia emocjonalne i/lub zaburzenia zachowania Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Z wieży z kości słoniowej - do szkoły Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

- 4.1. Definicje zaburzeń emocjonalnych i/lub zaburzeń zachowania
 - 4.1.1. Jakie są rodzaje zaburzeń emocjonalnych i/lub zaburzeń zachowania?
 - 4.1.2. Czy pewne grupy uczniów są wyłączone z edukacji specjalnej?
 - 4.1.3. Jak diagnozuje się zaburzenia emocjonalne i/lub zaburzenia zachowania?
 - 4.1.4. Jakie są konsekwencje tej niepełnosprawności?
- 4.2. Rys historyczny
- 4.3. Rozpowszechnienie
- 4.4. Przyczyny i zapobieganie
 - 4.4.1. Co może powodować zaburzenia emocjonalne i/lub zaburzenia zachowania?
 - 4.4.2. Jak można zapobiegać i leczyć zaburzenia emocjonalne i/lub zaburzenia zachowania?
- 4.5. Charakterystyka zaburzeń emocjonalnych i/lub zaburzeń zachowania
 - 4.5.1. Jaki jest wpływ tej niepełnosprawności na umiejętności społeczne?
 - 4.5.2. Jak rówieśnicy postrzegają takich uczniów?
 - 4.5.3. W jaki sposób zaburzenia emocjonalne i/lub zaburzenia zachowania wpływają na to, jak uczniowie radzą sobie z nauką?
- 4.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie
- 4.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej
 - 4.7.1. Jakie są kluczowe elementy efektywnych programów?
 - 4.7.2. Czy kara to skuteczny rodzaj interwencji?
 - 4.7.3. Jaki jest związek między zaburzeniami emocjonalnymi i/lub zaburzeniami zachowania a przestępczością, systemem sprawiedliwości dla nieletnich i przemocą w szkole?
- 4.8. Współpraca na rzecz wtaczania
 - 4.8.1. Gdzie uczą się uczniowie z zaburzeniami emocjonalnymi i/lub zaburzeniami zachowania?
 - 4.8.2. Jak społeczność lokalna może przyczynić się do poprawy sytuacji uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i/lub zaburzeniami zachowania?
- 4.9. Przygotowanie do dorosłego życia
 - 4.9.1. Jakie wyniki osiągają uczniowie z zaburzeniami emocjonalnymi i/lub zaburzeniami zachowania?
 - 4.9.2. Jakie znaczenie dla uczniów ma rozwijanie umiejętności samostanowienia?
- 4.10. Rodziny
 - 4.10.1. Jak ułatwić rodzinom kontakt z systemem psychologicznej i psychiatrycznej opieki zdrowotnej?
 - 4.10.2. Jak może wpływać na dzieci opieka zastępcza?
- 4.11. Technologie wspomagające kształcenie
- Podsumowanie
- Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 5. Edukacja specjalna dzieci pochodzących ze środowisk wielokulturowych i dwujęzycznych Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Tanto, tanto, Karisa Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

- 5.1. Definicja wielokulturowej i dwujęzycznej edukacji specjalnej
 - 5.1.1. Jak rząd federalny klasyfikuje ludzi pochodzących z różnych środowisk kulturowych i językowych?

- 5.1.2. Jakich uczniów uznaje się za zróżnicowanych kulturowo?
- 5.1.3. Kim są uczniowie zróżnicowani językowo?
- 5.1.4. Kim są uczniowie rdzenni?
- 5.1.5. Jak rzetelniej diagnozować zróżnicowanych kulturowo lub językowo uczniów z niepełnosprawnościami?
- 5.1.6. Jakie są konsekwencje błędnego diagnozowania niepełnosprawności u uczniów zróżnicowanych kulturowo i językowo?
- 5.2. Rys historyczny
- 5.3. Rozpowszechnienie
 - 5.3.1. Ilu jest uczniów zróżnicowanych kulturowo i językowo?
 - 5.3.2. Czy uczniowie zróżnicowani kulturowo są nadreprezentowani w nauczaniu specjalnym?
 - 5.3.3. Czy uczniowie zróżnicowani kulturowo są niedoreprezentowani w kształceniu uczniów wybitnie zdolnych?
- 5.4. Przyczyny i sposoby zapobiegania niepełnosprawności u uczniów pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo i językowo
 - 5.4.1. Co decyduje o tym, że u uczniów ze środowisk zróżnicowanych kulturowo i językowo istnieje większe ryzyko wystąpienia niepełnosprawności?
 - 5.4.2. Co decyduje o tym, że u uczniów ze środowisk zróżnicowanych kulturowo i językowo istnieje większe ryzyko błędnego rozpoznania niepełnosprawności?
 - 5.4.3. Jak można zapobiegać zjawisku nadreprezentowania i niedoreprezentowania uczniów pochodzących ze środowisk wielokulturowych i dwujęzycznych w edukacji specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnościami i wybitnie zdolnych?
- 5.5. Charakterystyka zróżnicowania kulturowego i językowego
 - 5.5.1. Jaka jest różnica między zaburzeniami językowymi a zróżnicowaniem językowym?
 - 5.5.2. Jak różnice kulturowe mogą prowadzić do błędnego rozpoznania u ucznia zaburzeń emocjonalnych i/lub zaburzeń zachowania oraz ADHD?
- 5.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie
- 5.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej
 - 5.7.1. Jak wspierać dydaktycznie dzieci uczące się języka angielskiego?
 - 5.7.2. Co zrobić, by szkoły stały się bardziej odpowiedzialne za wyniki w nauce osiągnięte przez dzieci pochodzące z różnych środowisk kulturowych i językowych?
- 5.8. Współpraca na rzecz włączania
- 5.9. Przygotowanie do dorosłego życia
- 5.10. Rodziny
 - 5.10.1. Dlaczego wielu rodzinom uczniów zróżnicowanych kulturowo zarzuca się brak zainteresowania edukacją swych dzieci?
 - 5.10.2. Jak pedagodzy mogą zwiększyć uczestnictwo rodzin zróżnicowanych kulturowo w edukacji ich dzieci i życiu szkoły?
- 5.11. Technologie wspomagające kształcenie
- Podsumowanie
- Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 6. Wybitne zdolności i rozwijanie talentów

Z WŁASNEJ PERSPEKTYWY. Co mówią dzieci wybitnie zdolne o swoim samopoczuciu, zajęciach i znaczeniu terminu wybitnie zdolny“?

Czego się dowiesz?

Szanse na lepszą przyszłość

6.1. Definicja wybitnych zdolności i talentów

6.1.1. Co oznaczają terminy wybitnie zdolny i rozwój talentu?

6.1.2. Jak diagnozuje się uczniów wybitnie zdolnych - a jak powinno się ich diagnozować?

6.1.3. Jakie są konsekwencje edukacyjne posiadania szczególnych zdolności lub talentów?

6.2. Rys historyczny

6.3. Rozpowszechnienie

6.4. Przyczyny: czynniki, które wspomagają lub utrudniają rozwój wybitnych zdolności

- 6.5. Charakterystyka wybitnych zdolności
- 6.5.1. Czy niektóre cechy uczniów wybitnie zdolnych wymagają szczególnej uwagi nauczycieli?
- 6.5.2. Czy istnieją podgrupy uczniów wybitnie zdolnych, które wymagają szczególnej uwagi?
- 6.6. Edukacja we wczesnym dzieciństwie
- 6.7. Edukacja w szkole podstawowej i średniej
- 6.7.1. Na czym polegają dwa główne podejścia stosowane w edukacji uczniów wybitnie zdolnych?
- 6.7.2. Opcje świadczenia usług stosowane w kształceniu uczniów wybitnie zdolnych
- 6.8. Współpraca na rzecz włączania
- 6.9. Przygotowanie do dorosłego życia
- 6.9.1. Co zrobić, aby więcej osób wybitnie zdolnych i utalentowanych osiągnęło sukces?
- 6.10. Rodziny
- 6.11. Technologie wspomagające kształcenie
- Podsumowanie
- Dodatkowe źródła informacji

ROZDZIAŁ 7. Pedagogika specjalna i system kształcenia osób z niepełnosprawnościami w Polsce (Anna Firkowska-Mankiewicz, Grzegorz Szumski)

- 7.1. Geneza polskiej pedagogiki specjalnej
- 7.2. Zakres pedagogiki specjalnej
- 7.2.1. Podmioty pedagogiki specjalnej
- 7.2.2. Przedmioty pedagogiki specjalnej
- 7.3. Formy oddziaływań stosowanych w pedagogice specjalnej
- 7.4. Idea integracyjnego kształcenia i edukacji włączającej w polskiej pedagogice specjalnej
- 7.5. System kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- 7.5.1. Zasada powszechności nauczania
- 7.5.2. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego
- 7.5.3. Formy organizacyjne kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami
- 7.5.4. Środki modernizacji polskiego systemu kształcenia specjalnego
- 7.5.5. Ocena jakości systemu kształcenia uczniów z niepełnosprawnościami w Polsce
- 7.6. Uwagi końcowe

Bibliografia

Indeks osób

Indeks rzeczowy